

මාතලේ මහා නගර සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මාතලේ මහා නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මහා නගර සභා ආඥා පනතේ (252 අධිකාරය) 219 වගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මාතලේ මහා නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මහා නගර සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව මහා නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ

අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාව්‍යතාවයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මහා නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මහා නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මහා නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව මහා නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ඉකුත් වර්ෂයේ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගොඩනැගිලි 09 ක් අළුත්වැඩියාව සඳහා වැයකළ එකතුව රු.10,844,111 ක් ප්‍රාග්ධනීක කර නොතිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අංගනයේ පැවැති රු.147,662 ක කාබනික පොහොර හා ආයුර්වේදයේ පැවැති රු.362,786 ක ඖෂධ නොගයක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.2 නොසැසඳුණු පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් 06 කට අදාළ ශේෂයන් ඒවාට අදාළ ලේඛන හා උප ලේඛන සමඟ සැසඳීමේදී එකතුව රු.25,789,133 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	2025 අවසන් ගිණුම සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	ගිණුම් ශේෂ නිවැරදි කළ යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා අවශ්‍ය ලිඛිත සාක්ෂි නොමැතිවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු ගිණුම් විෂයයන් 08 ක එකතුව රු.101,837,112 ක ශේෂයන්ට අදාළ ලිපිගොනු ලේඛන හා උප ලේඛන ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	ඉදිරියේදී මෙම ශේෂ නිරවුල් කරන බව.	එක් එක් ශේෂ තහවුරු කිරීම සඳහා ලිපිගොනු හා ලේඛන පවත්වා ගත යුතුය.

1.7

අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පාර්ලිමේන්තු පනත්			
1946 අංක 30 දරන බදු හා තක්සේරුකරන ආඥා පනතේ 20 වගන්තිය	වරිපනම් දේපල වසර 5 කට වරක් තක්සේරු කර වරිපනම් බදු අයකළයුතු වුවද, ඒ අනුව කටයුතු නොකර 2012 සිදුකළ තක්සේරුවක් මත වරිපනම් අයකර තිබුණි.	නව තක්සේරුව අනුව අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බව.	වසර 5 කට වරක් තක්සේරු වාර්තා ලබාගෙන ඒ අනුව වරිපනම් අය කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි			
මු.රෙ. 571(3)	2017 – 2022 කාලයට අදාළ කාලය ඉකුත් වූ රු.1,198,261 ක තැන්පතු 10 ක් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිරවුල් කරන බව.	කාලය ඉකුත් වූ තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) වෙනත් වක්‍රලේඛ			
(i) 2018 දෙසැම්බර් 06 දිනැති අංක 2016/3/2 දරන මධ්‍යම පළාත් පළාත් පාලන කොමසාරිස් වක්‍රලේඛයේ 5 වගන්තිය	සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩ කාමර 146 ක් 2013 වර්ෂයේ තක්සේරු කර වසර 11 ක් ගතව තිබුණද, නව තක්සේරුවක් සිදුකර නොතිබුණි.	නව තක්සේරුව ලද වහාම ඒ අනුව කටයුතු කරන බව.	නව තක්සේරුවක් ලබාගෙන කුලී අය කළ යුතුය.
(ii) 1993 නොවැම්බර් 18 දිනැති අංක 15 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් වක්‍රලේඛය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය නමින් පවත්වාගෙන යන රු. 3,237,659 ක අරමුදල නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විමසා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදවාගෙන නොතිබුණි.	2025-05-09 දිනැතිව පවත්වන ලද කළමනාකරණ කමිටු තීරණය යටතේ මීට අදාළ ඉදිරි කටයුතු සිදුකිරීමට නියමිත බව.	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අරමුදල් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට යෙදිය යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.67,329,320 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.111,343,407 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

නාගරික කොමසාරිස්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
(I) වරිපනම් බදු	48,556,000	48,745,554	43,441,381	45,618,563	41,643,000	47,077,927	50,895,229	40,314,390
(II) කඩ කුලී	37,831,487	38,794,172	37,288,099	16,568,748	30,214,000	34,781,588	35,418,548	15,062,675
(III) බලපත්‍ර ගාස්තු	17,731,600	20,336,672	20,525,072	566,600	16,403,000	14,765,290	14,990,930	755,000
(IV) වෙනත් ආදායම්	128,216,400	154,516,670	145,993,491	130,210,528	128,784,000	157,054,138	76,686,233	121,687,349
එකතුව	<u>232,335,487</u>	<u>262,393,068</u>	<u>247,248,043</u>	<u>192,964,439</u>	<u>217,044,000</u>	<u>253,678,943</u>	<u>177,990,940</u>	<u>177,819,414</u>

2.2.2 ආදායම් රැස් කිරීමේ කාර්යය සාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) වරිපනම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට හිඟ වරිපනම් රු. 45,607,785 ක් විය. ඉන් ඒකකයකට රු.50,000 කට වඩා වැඩි හිඟහිටි දේපල 46 කින් එකතුව රු.17,259,098 ක් මහ නගර සභා ආඥාපනතේ 252(1) (අ) ඡේදයට අනුව කටයුතු කර අයකර නොතිබුණි.

මුදල් අයකරගැනීම සඳහා හිඟ ආදායම් අයකර ගත යුතුය. නිකුත් කර ඇති බව.

(ආ) කුලී

- (i) සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩ කාමර නිත්‍යානුකූලව කටයුතු සිදු හිඟ ආදායම් අයකර ගත දෙකක් 2019 ඔක්තෝබර් 18 දින මුද්‍රා කිරීමට (නඩු පැවරීමට) යුතුය.

තබා තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දින වන විට එකතුව රු.1,189,927 ක හිඟ කඩ කුලී අයකර නොතිබුණි.

- (ii) සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩ කාමරවල එක්වත් මුදල් (key money) ගෙවා අවසන් කළයුතු දිනය ඉක්මවා වසර 1 ත් 10 ත් අතර, කාලයක් ගතවී තිබුණද එක්වත් මුදල හා මහා බැංකු පොලී අනුපාතය අනුව ගණනය කළ අධි ගාස්තු හා රජය විසින් පනවන ලද බදුද ඇතුළුව එකතුව රු.10,035,264 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අයකර නොතිබුණි.
- (iii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ කඩ කුලී ආදායම රු. 4,745,428 ක් වූ අතර ඉන් වසර 05 ට වැඩි රු.931,961 ක හිඟ කඩ කුලී ආදායමක් හා වසර 02 සිට 05 අතර රු.2,310,746 ක හිඟ කඩ කුලී අයකර නොතිබුණි.
- (ඇ) උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබියයුතුව තිබූ උසාවි දඩ රු.731,462 ක් හා මුද්දර ගාස්තු රු.112,941,480 ක් විය.
- ඉදිරියේ දී අයකර ගන්නා අධි ගාස්තු හා රජය විසින් පනවන ලද බදුද ඇතුළුව හිඟ ආදායම් අයකර ගත යුතුය.
- හිඟ මුදල් නොගෙවන බදුහිමියන් සඳහා නීත්‍යානුකූලව කටයුතු සිදු කිරීමට යොමු කර ඇති බව.
- මුදල් අයකරගැනීම සඳහා ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලය වෙත ලිපි යොමු කර ඇති බව.
- හිඟ ආදායම් අයකර ගත යුතුය.

2.3 අධිභාර

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මහා නගර සභා ආඥා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව වගකිව යුතු අයවලුන්ට එරෙහිව මවිසින් ඉකුත් වර්ෂ තුල රු.2,373,614 ක වටිනාකමකට වූ අධිභාර 03 ක් පනවා තිබුණි. එම පැන වූ අධිභාර වලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට රු.2,355,761 ක මුදලක් අයකර ගැනීමට තිබුණි.	අධිභාර අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදුකරමින් පවතින බව.	හිඟ අධිභාර කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට ලැබිය යුතු ගිණුම් ශේෂ 04 ක එකතුව රු.5,834,932 ක් විය. ඉන් වසර 1 ත් 5 ත් අතර කාලයට අදාළ ශේෂය රු.2,084,486 ක් හා වසර 5 ට වැඩි ශේෂය රු.2,770,390 ක් අයකර නොතිබුණි.	තවදුරටත් අයකළ යුතු හිඟ මුදල් අයකරගැනීම සඳහා කඩිනමින් කටයුතු කරන බව.	ලැබිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගත යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට විවිධ ණයහිමි ශේෂය රු.98,018,348 ක් විය. ඉන් වසර 1 ත් වසර 5 ත් අතර ශේෂය රු.6,246,345 ක් හා, වසර 5 ට වැඩි ශේෂය රු.71,083,509 ක් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	ණයහිමි ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට කඩිනමින් කටයුතු සිදු කරන බව.	ගෙවිය යුතු ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 1947 අංක 16 දරන මහා නගර සභා ආඥා පනත (252 වන අධිකාරය) 254 (අ) (i) ඡේදය අනුව මාතලේ මහා නගර සභාව සතු තානායමේ කළමනාකරණ ගාස්තුව රු.11,540,577 ක් වසර 05 ක පමණ කාලක සිට අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම මුදල අයකරගැනීම සඳහා නීත්‍යානුකූලව කටයුතු කිරීමට යොමුකර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගත යුතුය.
(ඈ) සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩ කාමර හතරක් මුද්‍රා තබා වසර 01 ත් 02 ත් අතර කාලයක් ගතවී තිබුණද, අදාළ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කර හිඟ කුලී අයකර නැවත ටෙන්ඩර් නොකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දින දක්වා රු.341,115 ක ආදායමක් සභා අරමුදලට අහිමි වී තිබුණි.	නීත්‍යානුකූලව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බව.	හිඟ ආදායම් අය කර නැවත ටෙන්ඩර් කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩ කාමර 31 ක් බදුකරුවන් විසින් කුළියට ගෙන බදු කුළී ගෙවමින් ව්‍යාපාරික කටයුතු සිදුනොකර දීර්ඝ කාලයක සිට වසා දමා තිබුණි.	මාතලේ පොදු වෙළඳපළ පිළිබඳව අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ 30 වගන්තිය පරිදි ඉදිරි කටයුතු කිරීමට නියමිත බව.	එලදායි ලෙස කඩ කාමර යොදා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 නිෂ්ක්‍රීය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට එකතුව රු.7,143,750 ක් වටිනා වාහන 07 ක් වසර 1 න් 6 න් අතර කාලයක සිට නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.	වෙන්දේසි කිරීමට හෝ අපහරණය සඳහා කටයුතු කරමින් පවතින බව.	හෝ ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 ව්‍යාපෘති කර්තව්‍යන් හෝ ප්‍රාග්ධන වැඩ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට මහා නගර සභා අරමුදලින් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර රු.18,342,842 ක සංවර්ධන වැඩ 14 ක් සිදුකිරීමට ඇස්තමේන්තු කළද ඉන් රු.8,871,471 ක කර්මාන්ත 06 ක වැඩ ආරම්භ කර නොතිබුණු අතර රු.9,471,371 ක කර්මාන්ත 08 ක භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 0 න් සියයට 85 න් අතර විය.	කඩිනමින් කර්මාන්ත කටයුතු නිම කරන බව.	අනුමත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කඩිනමින් ආරම්භ කර වැඩ අවසන් කර අරමුණුගත කාර්යයට යොදවා ගත යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය හා තර්‍යා කාර්ය මණ්ඩලය හා සැසඳීමේදී තනතුරු 32 ක පුරප්පාඩු 108 ක්ද තනතුරු 02 ක අතිරික්තතා 08 ද පැවතුණි .	පවතින පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා අදාළ ආයතන වෙත කිහිප දෙනෙකු දැනුම් දී ඇති බව.	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කරවා ගත යුතුය.

3.6 වාහන පද්ධති කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව පරිහරණය කරන රු.2,500,000 ක මෝටර් කාර් රථයේ අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණි.	යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු ඇතුළු අවසාන නිර්දේශය සහ ලැබෙන තෙක් පවතින බව.	අයිතිය පවරා ගත යුතුය.